

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo, Uprava in uredništvo: Aškerčeva ulica šte. 3, telefon šte. 2448. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 8. avgusta 1931.

šte. 32.

Snaga - najboljša reklama.

Ena najpogostejših, pa tudi naj-usodnejših pogrešk mnogih naših trgovcev je dejstvo, da premalo pazi-jo na snago. Že površen pogled v trgovine, ne samo na deželi, marveč v isti meri tudi v mestih nas pouči, da bi se topogledno dalo marsikaj izboljšati in mnog nedostatek odpraviti tudi tam, kjer si je trgovec svest, da v tem oziru vrši svojo dolžnost v zadostni meri.

Sam sem imel že neštetokrat prili-ko ugotoviti, da so imeli riž, kava in druge jestvine duh po petroleju, mi-lu, terpentinu in raznih drugih, ostro-dišečih, užitnih in neužitnih tvarinah. Iz lastne skušnje pa vam bo znano, da je že večkrat kaka stranka pri-nesla nazaj blago, ki je imelo poleg lastnega duha še pridatek drugih, več ali manj neprijetnih dišav. Ne-kajkrat sem bil priča, ko je prodajalec zameno takega, nazaj prinese-nega blaga odklonil, češ, da blago nima tujega duha, dasiravno je tudi moj nos pritrđil odjemalčevemu očit-ku. Upravičeno razljutena stranka je deležna poleg tega navadno še osor-ne zavrnitve in celo žaljenja. Taki slučajji se dogajajo zlasti tam, kjer strežno osebje nima potrebnega nad-zorstva. Koliko dobrih odjemalcev je odgnalo tako ravnanje!

En tak slučaj največkrat stranka — če ni »sitna« — odpusti in niti ne zavrne kupljenega blaga. Kjer pa je mogoč en slučaj, navadno ne ostane samo pri njem. To, da odjemalec pri-

nese smrdeče blago zamenjati, je še najboljši izhod za trgovca, ker mu daje priliko, da s primernim opravi-čilom in z zatrđilom, da se kaj slič-nega ne bo več ponovilo, stranko ob-drži še naprej v krogu stalnih odje-malcev. Značaj vseh odjemalcev pa ni enak, in najmanj dobra tretjina teh blaga ob ponovnem slučaju sploh ne prinese nazaj, temveč se ob prvi možni priliki zateče h konkurenci.

Kakor hitro je uvideven trgovec dognal, da je kako blago pokvarjeno in se je navzelo tujega duha, ga ne bo skušal več spraviti v denar, ker si napravi manjšo škodo, če za porabo takih živil poišče kako drugo mož-nost ali jih po potrebi celo uniči, ka-kor pa če jih »v dobri veri« prodaja nemoteno naprej in zamenja le tisto blago, ki so ga prinesli razni »sitne-ži« nazaj.

Ali je škoda zato manjša? Ne, na-sprotno! Strankam, ki so prinesle blago nazaj in dobile, če tudi s pri-mernim oprostilom zameno, se je omajalo zaupanje v trgovino. Kar si nakupijo odslej, bodo natančneje preiskale in v resnici domnevale tu-di pri zdravem blagu že vsled kake malenkosti, da ni vse v redu. Od onih strank pa, ki so kupljeno blago ob-držale in ga niso prinesle nazaj v za-meno, ker so ga bodisi že načele, po-rabile ali pa za enkrat potrpele, jih lahko lepo število za vselej črtate iz seznama stalnih odjemalcev, če ne pri prvem slučaju, pa ob prvi pono-

vitvi. Uvideven trgovec ve, da je odjemalec upravičen za dober denar zahtevati tudi dobro blago.

Pomanjkanje čuta za snago je ponekod tako razširjeno, da je zakonodajec celo zakon o nadzorovanju živil moral opremiti s posebnim pravilnikom za trgovine z živili, v katerem predpisuje, da morajo biti lokali zračni, svetli, snažni in brez vsakega mrčesa. V branjariji ne sme nihče stanovati.

Kajenje in pljuvanje na tla je v trgovini prepovedano.

Blago, ki ima neprijeten duh (petrolej, paste, milo, in slično), mora biti ločeno od živil.

Vsa živila, ki služijo takoj za hrano, morajo biti zaščitena proti muham in prahu s posebnimi pripravami. Prav tako se morajo zaščititi vsa živila, ki se lahko pokvarijo ali postanejo žarka.

Trgovine z živili se morajo dnevno snažiti prahu; tla morajo biti dobro umita; parketi pooljeni. Pri slabem vremenu je predpisano, posuti tla z žaganjem, ki se mora zvečer odstraniti.

Važno je tudi, da prepoveduje pravilnik razstavljanje živil med vratni ali pred prodajalno, kot je bilo to doslej v navadi za moko, žito, krompir, čebulo in slično.

Živila, ki služijo takoj za jed, morajo biti pod steklenim zvonom ali pod mrežo iz žice v posebnih omaričah.

Merila za merjenje in tehtanje živil ter orodje za rezanje in sekanje istih morajo biti vedno snažni ter se uporabljati izključno le za namen, kateremu služijo.

Ta določila zakona so se pričela ponekod že izvajati in je bilo že doslej znatno število trgovcev opominjanih, pa tudi občutno kaznovanih, ker njihovi lokali niso odgovarjali predpisom pravilnika. Prej ali slej pride do strožjega izvajanja pravilnika tudi pri nas. Dasiravno so kazni, ki jih določa pravilnik za prestopke, precej občutne, niso v nikakem razmerju s škodo, katero si dela trgovec sam

med odjemalci, če se ne drži vsaj glavnih pravil glede snage.

Večina naših trgovskih lokalov je še danes premalo zračenih in temnih. Vlažni lokali, v katerih se redijo glivice plesnobe niso nobena redkost. Nepraktični, zastareli sistemi trgovine, kjer je za policami kraljestvo vsega mogočega mrčesa, so zelo pogosti. In koliko je trgovin, ki že cela desetletja kričijo po belitvi, po očiščenju in presnaženju inventarja, po odstranitvi starih, trhljih in gnjilih predmetov, po izmeni preperelega tlaka in po odpravi nebrojnih drugih nedostatkov.

Odprava teh pomanjkljivosti je res da združena z večjimi ali manjšimi stroški, poleg tega je za čas renoviranja ovirana trgovina, vendar je ta enkratni izdatek plodonosno naložen, in že prvi mesec po potrebnih preureditvah beležita porast prometa. Vsak lokal se da preurediti tako, da se renoviranje izvrši najprej v eni, za tem pa v drugi polovici, da je vsled tega tudi redno poslovanje le malo ali celo nič ovirano med vršitvijo potrebnih del.

Snaga je najcenejša, obenem pa tudi najbolj učinkovita reklama za trgovca! Nasprotno pa bodite prepričani, da vam nobena, še tako trdoživa konkurenca nikakor ne more škodovati v taki meri kot vam škoduje preziranje in neizvrševanje osnovnih načel o snagi, ki so v malem izražena v citiranem pravilniku.

Ni potreba, da je lokal opremljen z bleščečim luksusom; tudi najprimitivnejša oprema lahko razodeva snažnost. Ni namreč dovolj, da obiskovalec ne opazi nikoder vidnih znakov nesnage; snažnost sama se mu mora na viden način razkrivati s svojo privlačnostjo.

Poglavje zase tvori vprašanje snage oseba in postrežbe. Odjemalcu ni vseeno, če ga postreže prodajalec v zašpehani halji in z umazanimi rokami, začrnelimi nepristriženimi nohtovi ali če ga je postregla snažno opravljena oseba. Pazite tudi na ovojni papir in nikar ne zavijajte živil

v makulturno časopisje ali celo v slabšo, pomečkano ovojnino.

Mnogo vam je pomagano, če gotove stvari, ki so predmet dnevne prodaje v odrejenih količinah že prej pripravite v času, ko niste preveč zaposleni, ker tedaj tudi lažje pazite na to, da je ovitek snažen in ličen.

Predvsem pa pazite, da živila ne pridejo v stik z močno dišečimi, neužitnimi, pa tudi užitnimi predmeti trgovine, ker gotovo ni priporočljivo, da se n. pr. sladkor navzame duha kvargljev in slično.

Oseba, ki ima postreči istočasno z živili in neužitnim, močno dišečim blagom, naj najprej pripravi živila in šele nazadnje drugo blago. Seveda je to ne odveže dolžnosti, da si po vsakem opraviilu umije roke z milom in vodo, ki naj bo poleg čiste brisače vedno na razpolago. Večina moderno

urejenih trgovin z mešanim blagom ima za prodajo petroleja in drugih močno dišečih tvarin posebne priprave, ki obvarujejo prodajalca neposrednega stika z njimi. Ponekod, zlasti pri večjih trgovinah opravljajo postrežbo s takim blagom posebni nameščenci, navadno učenci in mlajše pomožne moči, tako da osebe, ki je določeno za prodajo živil, ne pride v stik z odvrtnimi dišavami, katerih duh se tudi z navadnim umivanjem rok ne da hitro odstraniti.

Poglejte svoj lokal, opremo, ovojnino, blago in njegovo razvrstitev, dalje prodajno osebje in njegove odnose nasproti osnovnim principom snage in nedvomno ugotovite kopico nedostatkov, katerih odprave nikar ne odlašajte — odjemalcem v zadovoljnost in sebi v korist.

Trgovinska bilanca prvega polletja.

Objavljeni podatki zunanje trgovine v juniju izkazuje (v milijonih dinarjev) sledeče vrednosti

	letos	lani
izvoz	350.3	508.—
uvoz	384.7	504.7

Tudi v juniju izkazuje naša zunanja trgovina poleg težkega nazadovanja deficit v znesku 34.4 milijona dinarjev, dočim je bila lani v juniju aktivna za 3.3 milijona dinarjev.

Glavni predmeti našega izvoza v juniju, katerim v oklepaju dodajamo tozadevne podatke za lanski junij z vrednostjo v milijonih dinarjev so bili sledeči: pšenica 0.3 (42.5), koruza 20.6 (65.3), konoplja 6.4 (10.1), konji 5.7 (5.2), govedo 15.2 (19.7), svinje 20 (19.3), drobnica 6.1 (19.2), perutnina 7.3 (6.1), sveže meso 9 (8.9), vino 2.3, jajca 27.2 (43.7), drva 3.5 (6.6), gradbeni les 71.3 (109.9), železniški pragi 8.4 (20.8), lesni izdelki 4.7 (6), cement 12.8, svinec 3.2 (2), baker 23.7 (38.7), rude in izkopsine 21.8 (15.5), železo 2.3, železna posoda 3.3, ekstrakti kostanjevi 1.7, hrastovi 3.4, feroscilium 2, vse ostalo 47 milijonov dinarjev.

Težko nazadovanje v primerjavi z lanskim junijem izkazujejo: žito, koruza, jajca in les.

Glavni predmeti junjskega uvoza (v oklepajih podatki za lanski junij) z vrednostjo v milijonih dinarjev pa pa so bili: bombaž sirov 6.8 (9.7), bombaževo predivo 23.4 (30.6), bombaževo tkanine 9.1 (13.3), svileni predivo 5.4 (5.5), svilene tkanine 11.9 (9.9); železo in polfabrikati 7 (8.9), železna pločevina 1.8 (5.7), cevi 5.4 (6.7), železniški material 3.8 (17.1), plugi 3.9, železni izdelki 24.5 (31), stroji in aparati 26.8 (43.5), elektrotehnični predmeti 12.5 (13.7), prevozna sredstva 16.6 (15.8), premog 14.3 (28.1), sirova nafta 4.6 (6.2), sirove kože 11.4 (18.7), čevlji 1.5 (2.4), steklo 4.2 (5.8), riž 2.5 (5), kava 6.8 (8.7), modra galica 63 (4.4), tiskovni papir 5.4, lesni izdelki 2.8, porcelanski izdelki 2.3, barve 1.9, loj 1.1.

Pri vsem uvoznem blagu se kaže znatno nazadovanje. Izjemo tvorijo le svilene tkanine in svileni izdelki, kar je značilno za našo dobo, tem značilnejše ker smo se morali v kritičnem času omejiti pri uvozu nujnih življen-

skih potrebščin; uvoz svilenih tkanin pa je narastel navzlic temu, da se je tudi doma produkcija svile medtem pomnožila.

Trgovinska bilanca za letošnje prvo poletje izkazuje tedaj sledeče vrednosti v milijonih dinarjih, katerim v primerjavo dodajamo tudi podatke za zadnji dve leti:

	1929	1930	1931
izvoz	2989-1	3362-4	2315-7
uvoz	3678-7	3478-1	2581-6
pasivnost	689-6	115-8	265-9

Zunanja trgovina se je skrčila po obsegu, kar je tudi deloma posledica padanja cen in izkazuje za prvo polletje večjo pasivnost kot lani, vendar manjšo kot v predlanskem prvem polletju, ko se je navzlic temu celoletna bilanca zaključila z znatno aktivnostjo. Z ozirom na dobro letino in razmeroma ugodno perspektivo za izvoz smemo celo pričakovati, da se le-

tošnja celoletna bilanca zaključi zopet aktivno, ker se šele sedaj pričinja izvozna sezona.

Nazadovanje obsega zunanje trgovine pa ni naša posebnost, ker je v tem času nazadovala v primerjavi z lanskim prvim polletjem cela svetovna trgovina, kar je pač posledica splošne krize. Da je položaj pri nas razmeroma še celo ugoden, nas pouči primerjava z nazadovanjem, ki ga izkazujejo druge države v svoji zunanji trgovini.

Posamezne države kažejo sledeče nazadovanje v odstotkih:

	pri izvozu:	pri uvozu:
Francija	29 ⁰ / ₀	10 ⁰ / ₀
Italija	26 ⁰ / ₀	31 ⁰ / ₀
Čehoslovaška	25 ⁰ / ₀	32 ⁰ / ₀
Švica	24 ⁰ / ₀	15 ⁰ / ₀
Anglija	35 ⁰ / ₀	24 ⁰ / ₀
Amerika	27 ⁰ / ₀	30 ⁰ / ₀
Jugoslavija	30 ⁰ / ₀	26 ⁰ / ₀

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Sestava bilance.

Premoženjski račun pri lesni trgovini sestavljamo po načelih, veljavnih za splošno knjigovodstvo, kakor smo jih obravnavali v lanskim 33. — 36. številki.

Podatke črpamo iz zadnje (ali otvoritvene) bilance, prištevisi in odbivši prometne postavke iz računa denarnega prometa, kakor tudi tiste postavke iz računa izgube in dobička, ki izven denarnega prometa izpreminjajo vrednost katerega izmed premoženjskih računov. (Odpisi vrednosti, dubioz itd.)

Premoženjski račun ali bilanco sestavljata dva dela:

1. aktiva (imetje), kjer zbiramo posamezne vrednosti našega imetja v gotovini, blagu in v terjatvah ter

2. pasiva (dolgovi), kamor zabeležujemo vrednost naših dolgov in obveznosti v blagu in denarju.

Radi začasne kontrole je priporočljiva vzporedna sestava bilance in

računa izgube in dobička na že opisani način s pomočjo računskih listov. (Glej 26. letošnje številko!)

Iz posameznih računov črpamo za sestavo bilance sledeče podatke:

Račun blagajne: gotovina, ki jo izkazuje denarni promet koncem leta, je naše premoženje, vsled česar jo vpíšemo pod aktiva.

Račun upnikov (dobaviteljev): stanje koncem leta glasom izvlečka je podatek za vpis pod pasiva. Stanje samo pa se mora točno ujemati z ono vsoto, ki jo dobimo, če k znesku, ki ga izkazuje zadnja (otvoritvena) bilanca, prištejemo iz prometnega računa znesek, ki ga izkazujejo prejemki in odštejemo znesek, izkazan med izdatki iz tega naslova. Če obrestni koncem leta kapitaliziramo (t. j. pripíšemo k glavnici) in tega v prometnem računu nismo izkazali, pač pa v računu izgube in dobička, tedaj moramo k glavnici prišteti tudi kapitalizirane obresti. Sicer pa neplačane in nekapitalizirane obresti od naših

dolgov izkažemo pod pasivi kot posebno postavko.

Račun dolžnikov: vrednost naših terjatev, izkazanih v seznamu, se mora kriti z vrednostjo, ki jo izračunamo, če k stanju iz zadnje bilance prištejemo med izdatki in odštejemo šini kot smo jih izkazali v računu izkazano vsoto. Ta znesek predstavlja del našega premoženja in daje podatek za vpis pod aktiva. Od te vrednosti moramo odpisati eventualno vrednost dubioznih terjatev v isti višini kot smo jih izkazali v računu izgube in dobička. Glede obresti, če jih nismo izkazali posebej v prometnem računu in jih kapitaliziramo, pripišemo še te k glavnici v znesku, ki ga izkazuje račun izgube in dobička. Sicer izkažemo obresti dolžnikov pod aktivo ločeno kot posebno postavko.

Račun blaga: vrednost zalog, (izključivši vrednost tistih zalog, ki jih izkazujejo posamezni produkcijski odseki, ker te izkažemo posebej pod računom produkcije) izkazanih v inventurnem seznamu po lastni ceni, vpišemo pod aktiva. Izkazana vsota pa se mora kriti z ono, ki jo dobimo, če smo k vrednosti, izkazani v zadnji bilanci, pristeli še postavko iz prejemkov v prometnem računu ter vsoto kosmatega dobička, izkazanega v računu izgube in dobička ter od do-

bljene vsote odštevisi postavko, ki jo izkazuje prometni račun med prejemki.

Račun produkcije: seznam izkazuje dolgove posameznih produkcijskih odsekov centrali ter daje podatek za vpis pod aktiva. Izkazana vsota pa se mora kriti s številko, ki jo dobimo, če k stanju iz zadnje bilance prištejemo izdatek in odštejemo prejemek iz prometnega računa. K dobljeni vsoti pa moramo pristeti še znesek, ki smo ga izkazali v računu izgube in dobička kot kosmati dobiček pri računu produkcije.

Račun blagovnih stroškov navadno ne igra pri bilanci nobene vloge, ker smo koncem leta eventuale neplačane stroške vpisali med izdatke in nasprotno med prejemki pripisali tak neplačan strošek k računu upnikov. Če pa tega med letom ali ob zaključku nismo storili, moramo tak neplačani in nevpisani ostanek izkazati v računu izgube in dobička kot izgubo ter seveda tudi v bilanci pod pasiva. Pri bilanci za sledeče leto moramo paziti, če smo tak dolg poravnali med letom in ga izkazali med blagovnimi stroški, ker pri bodoči bilanci takega, plačanega zneska več ne izkazujemo, pač pa ga moramo izkazati v bodočem letu v račun izgube in dobička kot dobiček. (Dalje prihodnjič.)

Gospodarske beležke.

Državni vinogradniški in sadjarski kongres.

V dneh 19. — 21. septembra se vrši v Beogradu pod okriljem kmetijskega ministristva sadna in vinogradniška razstava združena z zborovanjem vinogradnikov in sadjarjev. Za udeležence, kakor tudi za razstavno blago je prometno ministristvo odobrilo posebne ugodnosti.

Izvozna sezona pšenice.

V zadnjih dneh julija je že pričela po Dunavu živahna izvozna sezona žita, ki ga imamo dobaviti Češko-slovaški in Avstriji. Dnevno se odpošlje po vodni poti po več sto vagonov.

Zborovanje hmeljarjev.

Pretečeno nedeljo se je v Zalcu vršil zelo dobro obiskan zbor hmeljarjev, na katerem se je sklenilo pričeti z obiranjem v dneh 10. — 17. avgusta. Zborovanje je odklonilo predlog srednjeevropskega hmeljskega biroja, naj bi se uničila, oziroma pustila neobrana tretjina letošnjega pridelka. Ker so naši nasadi letos že itak za polovico skrčeni, se zdi ta predlog neiskren. Za obiranje se je določila plača 1.50 Din ob hrani ter 2 Din brez hrane od mernika. Sprejeta je bila tudi resolucija, s katero se naproša vlada, naj izvede načrt glede kreditov za hmeljarje.

Slab pridelek tobaka.

Vsled suše se računa, da bo letošnji pridelek tobaka za polovico manjši od lanskega. Ponekod so napravile veliko škodo tudi kobilice.

Konkurzi v juliju.

Po statistiki Zveze industrijcev je bilo letos v juliju v celi državi 53 konkurzov (lani 38) in 51 prisilnih poravnav (lani 25). Insolvence so tedaj zopet narastle kar pač ni glasnik boljših časov. Uradne statistike še ni in jo objavimo, ko jo dobimo.

Nakup in prodaja žita po novem zakonu.

Od naročnika smo prejeli vprašanje, če sme trgovec tudi odslej nakupovati žito pri producentu in ga mleti ali oddati v mletev v lastni režiji.

Novi žitni zakon nikomur (tedaj tudi trgovcu) ne prepoveduje nakupovanja žita; določa le najnižje cene, po katerih mora kupec blago producentu plačati.

Prav tako ga sme zmleti v lastni režiji, če ima svoj mlin, oziroma ga dati v mletev in moko prodajati.

Tudi trgovci, ki so se bavili z izvozom žita, smejo žito zopet nakupovati in ga izvažati za lasten račun, vendar pa se morejo prej priglasiti Privilegirani izvozni družbi, da jih vpiše v seznam izvoznikov.

Prometni davek pri trgovini z živino.

Skupni davek na poslovni promet pri trgovini z živino, ki je predpisan s členom 16. te uredbe, se nanaša na klavno živino, vsled česar so mnogi napačno doumevali, da je sicer promet z živino, ki ni namenjen za klanje, prost prometnega davka. Finančno ministrstvo je te dni razposlalo davčnim upravam okrožnico, v kateri pojasnjuje, da se mora pri prometu z neklav. (vprežno, vzgojno itd.) živino računati splošni davek na poslovni promet, tedaj 1% od vsake kupčije, tudi če gre za preprodajo. Za živino, ki jo kupujejo mesarji za klanje, pa se računa skupni davek v smislu člena 16 po 1.5%.

Denarna pisma v inozemstvo.

Za promet (pošiljanje denarja v pismih) v inozemstvo je vsled novega zakona o denarju dovoljena pošiljka do 10.000 dinarjev v posameznem slučaju v vse države, izvzemši one, kjer je dovoljena najvišja vsota manjša od te vrednosti.

Znižane cene v zračnem prometu.

S prvim avgustom je naše Društvo za zračni promet znižalo cene za potovanje, in sicer na progah: Zagreb—Beograd od 520 na 440 Din, Zagreb—Graz od 400 na 320 Din, Zagreb—Dunaj od 720 na 640 Din.

Železniški trikot pri Zidanem mostu.

Železniški trikot, ki je bil zgrajen v svrhu direktnega manevriranja vlakov proti Zagrebu, je skoraj docela dogotovljen. Te dni so preizkusili novi most s tem, da so ga obtežili z osmimi težkimi lokomotivami. Preizkušnja se je dobro obnesla. Kakor kaže, bo trikot izročen prometu začetkom oktobra.

»Privredni adresar kraljevine Jugoslavije.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu objavlja: Za nabavo čim točnejših podatkov o našem gospodarstvu in za dopolnilo adresnega materijala za drugo izdajo »Privrednega adresara kraljevine Jugoslavije« v redakciji zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je zavod poslal tiskane formularje vsem firmam in jih naprosil za podatke, potrebne za dopolnitev adresarja. Formularji so se razpošiljali na adrese iz prve izdaje. Ker je mogoče, da se posamezne firme pomotoma niso sprejele v prvi adresar, poziva zavod vsa večja industrijska podjetja, da zahtevajo od »Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu«, Ažegoševa ul. 5, formulare, ako jih še niso prejela. V interesu vseh firm v naši državi je, da se njihovi naslovi sprejmejo v drugo izdajo adresarja, posebno še, ker je sprejem naslova v adresar docela brezplačen.

»Schicht« povečuje delniško glavnico.

Jugoslovensko d. d. Schicht in Sever (prej Jug. d.d. Georg Schicht) v Zagrebu bo povečalo delniško glavnico od dosedanjih 8 na 20 milijonov dinarjev potom javne subskripcije 60.000 komadov novih delnic po 200 Din.

Nove gozdne in pašniške zadrug.

K 41 novoustanovljenim gozdnim in pašniškim zadrugam se jih je tekom tedna pridružilo še 26, tako da znaša število 67. Snujejo pa se še vedno nove, da si na ta način zasigurajo koristi, ki jim jih nudi zakon o likvidaciji agrarne reforme.

Za nedeljo 9. t. m. ob 10. uri dopoldne je sklicano zborovanje agrarnih interesentov v Delavski zbornici v Ljubljani, na katerem se zberejo zastopniki vseh zadrug.

Nove mednarodne dopisnice.

Prometno ministrstvo je dalo v promet nove mednarodne dopisnice po 1-50 Din. Stare se smejo uporabljati le še do konca oktobra, potem izgubijo vsako veljavo ter se tudi ne zamenjajo.

Kako se je »delalo«.

Pred mostarskim sodiščem se je te dni pričel proces proti 41 obtožencem, ki so — izrabljajoč svojo pozicijo — delali dobiček na račun agrarne reforme ter prodajali zemljo, ki je bila določena za razdelitev med agrarne interesente, privatno in s tem oškodovali državo za blizu 100 milijonov dinarjev, poleg tega pa napravili težko škodo agrarnim interesentom. Med obtoženci so trije sreski poglavarji, in en šumarski nadzornik poleg drugih uradnikov in nekaterih trgovcev.

ŠPEKULACIJE Z VREDNOSTNIMI PAPIRJI.

Nejasne razmere glede finančnega položaja Nemčije, kakor tudi glede vesti o moratoriju reparacijskih dajatev in vojnih dolgov so izrabili špekulanti na borzah ter vsepovsod povzročili padeč državnih papirjev, kar je pri nas zlasti težko občutila vojna škoda o kateri so prej raztrosili vesti, da se sploh ne bo obrestovala.

Ce računamo nizki kurz vojne škode in 7% obrestovanje od nominale, je to papir z najvišjo obrestno mero in se danes nakupi obrestujejo po celih 10%.

Padanje je na eni strani posledica špekulaciji, na drugi strani pa izhaja velika ponudba danes iz potreb trgovcev po gotovini, vsled česar vrednostne papirje prodajajo. Že jeseni pa jih bodo zopet nakupovali, ker jih običajno potrebujejo za kavejio pri državnih dobavah. Več kot gotovo je, da bodo takrat papirji — kakor običajno — zopet visoko porastli in prinesli špekulantom nov dobiček, vsem drugim pa veliko škodo. S tem tudi računajo.

Vlada pripravlja proti špekulantom poseben pravilnik zlasti v pogledu trgovanja z vojno škodo.

Trgovcem v času špekulativnega padanja kurzov odsvetujemo prodajo. Rajši

naj vzamejo lombardna posojila, ker jim ta način oskrbe s krediti spričo visokega obrestovanja papirjev, ki je skoro enako ali celo višje kot lombardna obrestna mera, na obrestih samih nič ne stane.

Tudi dejstvo, da so kurzi naših državnih papirjev v inozemstvu padli tekom julija, in je n. pr. v New Yorku julijska notacija kazala sledeče kurze:

	1. VII.	30. VII.
8% Blair	90—91	73—75
7% „	79—80	64—68
Seligmann	79—80	68—70

ne znači, da je vrednost dejaško padla, ker so padli v istem razmerju in še bolj tudi papirji drugih držav. Prav tako kot doma pri nas so tudi tukaj glavni vzroki v splošni finančni depresiji, ki sili trgovce k nabavi gotovine za vsako ceno, delcema pa so posledica težkih finančnih zapletljajev v Nemčiji in drugod.

Računati pa smemo z vso gotovostjo, da se kurzi že v kratkem zopet popravijo.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4
Prodaja na obroke

POVPRAŠEVANJE ZA NAŠE IZVOZNO BLAGO V INOZEMSTVU,

Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu so prispele sledeča povpraševanja za naše izvozno blago:

sadje: Celovec — 11.859, Sofija — 11.897, Duisburg (orehi) — 11.990, Dresden 12.001, Aleksandrija — 12.008, Dresden (grozdje) — 12.948;

fižol: Duisberg — 11.990, Kairo — 12.008, Tel-Aviv-Jaffa — 12.016;

krompir: Tel Aviv-Jaffa — 12.012;

vino: Aleksandrija — 12.007, East Windsor — 11.991;

slivovka: Kairo — 12.008;

konoplja: Paris — 13.291;

kože: Hamburg — 11.709 (jančje),

Tel Aviv-Jafa — 12.013, (za pohištvo — 12.014);

alkohol: (čisti in za gorivo) Tel Aviv — 12.021;

salama in mortadela: Aleksandrija — 12.015.

Zavod daje interesentom brezplačna pismena pojasnila in želi, da mu trgovci stavijo že fiksne, po možnosti povzročene ponudbe z označbo cene, množine, dobavnega roka in plačilnih pogojev.

Naročnike prosimo, da stavijo ponudbe naravnost zavodu, ker mi sami tudi nimamo natančnejših podatkov in moramo ponudbe poslati v Beograd.

Po širnem svetu.

Carinska unija pred haaskim razsodiščem.

V sredo se je pred mednarodnim razsodiščem v Haagu zaključila javna razprava o dopustnosti izvršitve avstrijsko-nemške carinske unije. O poteku razprave same smo poročali v zadnjih dveh številkah Zbrani material bo sodišče še proučilo ter izreklo svojo obsodbo najbrže šele v drugi polovici avgusta.

Milijardno posojilo v Angliji.

Vsled odtoka zlata v Francijo je bila prisiljena angleška državna banka njeti visoko inozemsko posojilo v znesku 50 milijonov funtsterlingov (14 milijard dinarjev). Polovico kredita je prevzela Francija, polovico pa Amerika. Obrestna mera znaša 4% ter je rok za povrnitev določen na 18 mesecev.

Novi poravnalni zakon na Čehoslovaškem.

S prvim avgustom je stopil na Čehoslovaškem v veljavo novi poravnalni zakon, ki je mnogo strožji kot stari ter določa tudi višjo poravnalno kvoto, poleg tega pa vsebuje določbo, po kateri se ne sme poslužiti poravnalnega zakona oseba, ki je bila tekom zadnjih petih let v konkurzu ali v poravnavi.

Visoko povznanje diskonta v Nemčiji.

Nemška državna banka je dne 1. avgusta zvišala diskontno obrestno mero na 15%, lombardno pa celo na 20% in tako postavila svetovni rekord. Zvišanje je neizbežna posledica odtoka denarja iz Nemčije in istočasno obrambni ukrep.

Pred pogajanjem med sovjeti in Avstrijo.

Po dunajskih vesteh je sovjetsko poslanstvo predlagalo avstrijski vladi, naj se pričnejo pogajanja za sklep medsebojne regularne trgovinske pogodbe. Avstrija je baje voljna pričeti pogajanja.

Svetovna vinska letina.

Mednarodni poljedelski urad je izdal poročilo o stanju vinoradov v Evropi in Severni Afriki in prihaja do zaključka, da bo letošnji pridelek po količini v Franciji, Španiji in Italiji srednji, v Jugoslaviji, Bolgariji in v Severni Afriki pa prav obilen.

Povišanje diskonta na Čehoslovaškem.

Čehoslovaška narodna banka je te dni povišala obrestno mero za diskont od 4% na 5%, lombardno obrestno mero pa od 5% na 6%.

Srebro se zopet dviga.

Vrednost srebra je bila stalno v padanju, odkar je Indija uvedla mesto srebrne rupije zlato valuto. Zdaj pa so pričele cene srebra naraščati, kar se pripisuje deloma sklepu Meksike, ki uvaja iznova srebrno valuto, deloma pa je to plod prizadevanj svetovnega kovinskega kartela. Dvig cene srebra bi pomenil izboljšanje trgovine z Daljnim vzhodom, kjer je v veljavi srebrna valuta. Ker je namreč cena srebra padla, je padla tudi kupna moč teh držav (zlasti Kitajske), vsled česar so se morale omejiti pri uvozu svojih potreb iz evropskih držav in Amerike.

Ford ustavil obratovanje.

Navzlic nedavnemu zatrdilu Forda, da bo vzdržal obratovanje v vsakem slučaju, poročajo časopisi, da je sklenil začasno ustaviti obrat v vseh tvornicah, vsled česar se število brezposelnih v Ameriki, ki znaša sedaj okoli 7 milijonov, pomnoži zopet za kakih 100.000 oseb.

Potrošnja jaje v Berlinu.

Minulo leto se je v Berlin uvozilo 4060 desettonskih vagonov jaje iz inozemstva. Dasiravno je izvoz jaje ena glavnih postavk naše zunanje trgovine, smo na berlinskem trgu razmeroma slabo zastopani ter nam po vrstnem redu pripada šele 9. mesto.

V odstotkih so pri uvozu jaje v Berlin udeležene naslednje države: Danska 21%, Romunija 16%, Poljska in Holandska po 15%, Madžarska 5,3%, Švedska in Rusija po 4,3%, Estonka 4%, Jugoslavija in Belgija po 3%.

Naraščanje brezposelnosti.

V Ameriki sodi glavni odbor delavskih organizacij, da bo število brezposelnih tam narastlo v kratkem na 7—9 milijonov ljudi. Kot edino uspešno odredbo smatrajo skrajšanje delovnega časa.

V Avstriji se je vsled skrčnega obravovanja družbe Alpina Montan in drugih sorodnih podjetij brezposelnost zopet povečala.

Češkoslovaška se ima pravtako boriti z naraščajočo brezposelnostjo ter je ponovno določila velike kredite za podpore in pobijanje brezposelnosti. Sličen položaj je tudi v večini drugih evropskih držav.

Koliko zlata je na svetu.

Vrednost svetovnih zalog zlata se ceni na 12 milijard dolarjev. Dve tretjini tega zlata pripada državnim bankam Amerike (4,95 milijarde), Francije (2,3 milijarde) in Anglije (0,65 milijarde).

Zanimiva obsodba o nelojalni reklami.

Te dni je bila pri dunajskem trgovskem sodišču izrečena v tožbi proti družbi za kavo »Haag« razsodba, v kateri je bila družba »Haag« obsojena, ker se je v reklamih posluževala trditve, da uživanje naravne kave kvarno upliva na srce in živce. Sodišče je bilo mnenja, da je škodljivo samo prekomerno uživanje kave prav kakor prekomerno uživanje drugih živil in pijač, dočim je dokazano, da kavopivci žive dolgo in so zdravi ter jim uživanje naravne kave nič ne škoduje.

POLOŽAJ V NEMČIJI.

Napetost in panika na finančnem trgu v Nemčiji popušča in je tudi vlada že večino omejitev v notranjem bančnem prometu ukinila, vsled česar se bliža poslovanje bank normalnim razmeram. Zelo ostri pa so še vedno ukrepi za promet z devizami in valutami ter so zagrožene težke zaporne kazni za vse one, ki bi kršili predpise ali pa kupčevali z inozem-

skimi vrednotami po višjem kurzu kot je uradno določen.

Tudi taksa na potovanje v inozemstvo je že močno omiljena, a bo najbrže v kratkem docela odpravljena, ker se množijo protesti prizadetih držav.

Znatno olajšavo nemškim financam je prinesla tudi najnovejša prolongacija zapadlega posojila v znesku 100

milijonov dolarjev za dobo treh mesecev (do 6. novembra) pri Banki za mednarodna plačila v Ženevi.

V svrhu pomoči industriji se vršijo razgovori z Ameriko, ki bo dobavila nemškimi tovarnam na dolgoročne kredite za okoli 150 milijonov mark surovin, zlasti bombaža.

Vršijo se razgovori in pogajanja, ki

stremijo za znižanjem delavskih in uradniških plač. Če bo obveljal projekt industrijev, se znižajo delavske plače za 20%, uradniške pa za 25%.

V gospodarskem življenju je pomirjenje finančnega trga pokazalo dobre posledice in se smatra, da je največja nevarnost že minila.

Borzna poročila.

DENARSTVO

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
1 angleški funt	273'80	274'40
1 ameriški dolar	56'40	56'40
1 avstrijski šiling	7'94	7'94
1 belga	7'87	7'87
1 bolgarski lev	—409	—408
1 češkoslovaška krona	1'674	1'67
1 francoski frank	2'22	2'21
1 italijanska lira	2'95	2'95
1 grška drahma	—73	—73
1 romunski lej	—3'336	—33
1 španska peseta	5'215	5'11
1 danska krona	15'07	5'05
1 švicarski frank	10'98	11'—
1 hol. goldinar	22'75	22'75
1 turška lira, papir	26'70	26'60
1 zlati frank	10'985	10'98
1 kanadski dolar	56'10	56'10
1 norveška krona	15'07	15'05
1 brazilski milreis	5'20	5'20
1 argentinski pezos	17'25	17'25
1 egiptovski funt	280'50	280'30
1 albanski frank	10'86	10'80
1 švedska krona	15'09	15'05

Mednarodno se je močno dvignil švicarski frank. Peseta je šla nekoliko navzdol. Nemška marka in madžarski pengö sta iz borznih notacij še vedno izločena. Sicer neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Državni papirji: Voj. škoda promptna 354—356, 7% Blairovo pos. 68—70, 8% Blairovo pos. 78—84, 7% inv. po. 78—82, tobačne obveznice 44—46, begluške obveznice 59—60. Rdeči križ 45 ponudba, posojilo Drž. hipotekarne D. 70—72, Seligmanovo pos. 78—80.

Vsi papirji beležijo močno nazadovanje, kar je posledica špekulacij vsled še vedno nerazčiščenega mednarodnega položaja.

Najbolj težko je nazadovanje Blairovega in Seligmanovega posojila. Glej posebno poročilo!

Privatni efekti: Ljubljanska kredit. banka 120—123, Prva hrv. šted. 975—965, Strojne tov. 80, Kranjska industr. družba 312, Združene Papirnice Vevče 120—122, Narodna banka 6350—6500, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpraševanje, Celjska posojilnica 150, Kreditni zavod 195, Trboveljska 225—228.

Neizpremenjeno ob mirni tendenci. Trboveljska je šla zopet malo navzgor.

Tržna poročila.

Perutnina.

Kake razlike vladajo na trgu priča naslednja primerjava cen perutnine na nekaterih naših tržiščih. Cene se glasijo za par:

v Ljubljani: v Sarajevu: v Varaždinu:

piščanci	30—60	20—45	15—30
kokoši	40—70	40—60	40—50
race	50—70	30—60	30—60
gosi		60—100	40—70

Jajca.

Položaj zaradi rezerviranosti Nemčije še vedno ni razčiščen. Tudi pri nas se vsled tega izvozniki omejujejo v nakupu. Cene so skoraj neizpremenjene, vendar kažejo trenutno tendenco navzgor ter so trgovski krogi mnenja, da bo cena jajc kmalu znatno poskočila.

Pridobivajte nove naročnike!

Hmelj.

V juliju so cene hmelja zopet močno nazadovale. Golding I. iz Savinjske doline je v prvih treh tednih nazadoval od 900 na 700 Din za 100 kg. Nürnberg, ki je začetkom meseca plačeval za hallertalski l.hmelj po 30—35 RM (400 do 470 Din) za 50 kg, je cene tekom treh tednov znižal na 20—25 RM (250—310 dinarjev).

O bodočih cenah hmelja je še mnogo preuranjeno govoriti, ker so kupčije »na zeleno« z zakonom prepovedane in tedaj tudi že nekatere sklenjene neveljavne, se tudi na tej podlagi ne more izdelati slike o položaju, dasiravno se je v nekaterih takih predkupčijah kalkuliralo s ceno 8—10 Din. Vsekakor pa je pričakovati, da letos cene ne bodo mnogo nižje kot lani za naše blago, zlasti, ker so poročila o stanju skrčenih nasadov v inozemstvu precej neugodna, dočim kaže naš pridelek prav lepo.

Ruski bombaž.

Na Dunaj je prispela posebna sovjetska trgovinska komisija, ki ima nalogo plasirati ruski bombaž na tržiščih Srednje Evrope. Poročali smo že davno, da si je ruski bombaž utrl pot v Bremen, kjer je doslej kupovala večina srednjeevropskih držav ameriško blago. Ruski bombaž je za približno 5% cenejši kot ameriški, vsled česar je pričakovati odgovarjajočega nazadovanja cen.

ŽITO.

Dočim beležijo žitne cene vsepovsod občutno nazadovanje, so pri nas cene pšenici, koruzi in ovsu neizpremenjene, ječmen je na novosadski borzi celo nekoliko porastel ter notira 125 do 127.50.

Fižol notira v Novem sadu: beli uzančni 205—215 Din.

Moka ima nekoliko slabejšo tendenco ter notira v Novem sadu bačka: 0gg i 0g 280—290.—, št. 2 260—20.—, št. 5 240—250.—, št. 6 220—225.—, št. 7 170—180.—, št. 8 130—140. sremsko-slavonska 165—270.—, št. 2 245—250.—, št. 5 235—240.—, št. 6 220.—, št. 7 170—175.—, št. 8 125—130.—.

Tudi otrobi so šli navzdol za približno 5 par pri kg.

Ameriško tržišče.

Na blagovnih borzah notirajo v Ameriki sledeče cene, katerim v oklepaju dodajamo cene pred 14 dnevi:

Žito je doživelo tekom tedna ponovno močno nazadovanje ter je na čikaški borzi padla pšenica (od 52.50) na 49.70 centima za bušel (27.21 kg). Ostala žita notirajo za bušel (25.40 kg) v centimih: **koruza** je močno nazadovala (od 57.62) na 52.60; **oves** je nazadoval (od 25.87) na 22.85; edino **rž** je obdržala stare cene, oziroma se je celo nekoliko okrepila in notira 34.75 (prej 34) centima.

Bombaž se je vsled nove kampanje in še posebej vsled ruske konkurence v Srednji Evropi močno pocenil ter notira v New Yorku 8.10 (pred 14 dnevi 9.4) centima za libro (0.45 kg).

Kava je v ceni močno nazadovala ter notira v New Yorku vreča v dolarjih: »Rio« No. 7 — 5.22 (pred 14 dnevi 6.50); »Santos« je padla (od 9.30) na 7.95.

Kovine.

Na londonski kovinski borzi beležijo sledeče cene v funtih za tono:

Baker gre še vedno navzdol ter je v tednu zopet nazadoval (od 34.70) na 32.95.

Cin ob stalni tendenci notira 114.

Cink je v zadnjih treh tednih porastel (od 12.37) na 12.85.

Svinec je ponovno nazadoval (od 12.75) na 12.35.

Kositer je padel (od 112) na 108.35.

Aluminij: neizpremenjeno 85.

Antimon: neizpremenjen 42.50 za anleški in 19.25 za kitajsko blago.

The logo for Schmoll Pasta features the brand name 'Schmoll' in a large, elegant, cursive script font, with 'Pasta' written below it in a bold, sans-serif font. The text is enclosed within a decorative, circular border that resembles a stylized swirl or ribbon.

je pri nas in v inozemstvu najbolj
priljubljena

krema za čevlje

ZIVINA.

Cene živine na posameznih tržiščih v naši državi so podvržene raznim trenutnim lokalnim razmeram, da se ne more govoriti o kaki stabilnosti. Še na samem živinskem sejmu je vprašanje cen predmet kočljivih razprav vse do zaključka. Odvisnost cen se predvsem nanaša na dogon (ponudbo) in povpraševanje (kupca). Da je nemogoče govoriti o kaki stabilnosti, pričajo zlasti sejmska poročila, ki izkazujejo na posameznih naših tržiščih naravnost kolosalno razliko v ceni (2—3 in celo več dinarjev pri kg). Pripomniti pa moramo, da so tudi tržna poročila mnogokrat prikrojena pristransko, in niso ravno redki slučaji, ko so cene namenoma (v interesu kupcev) prikrojene tako, da se izkazuje višja tržna cena. Še najbolj zanesljiva so poročila zagrebškega sejma, katerega cene so tudi nekako merilo za celo državo — z izjemo slučajev ko sta povpraševanje in poudba v nenormalnem medsebojnem razmerju.

V Zagrebu so cene živine precej ustaljene ter se je na zadnjem sejmu kupčevalo po sledečih cenah:

Goveja živina: krave mlekarice 2000—2800 Din za komad, za meso 3—5.50 Din za kg žive teže; junice za rejo 1400—1800 Din komad; biki 3.75—4.75 za kg žive teže; voli II. 4—5 Din; junci 3.25—6 Din; teleta živa 4.50—6.50 Din, zaklana 6.50—8 Din. Teleta so šla ponovno močno navzdol.

Konji: par 5000—7000 Din; žrebeta 1200—2000 Din komad; konji za meso 1.25—1.50 Din.

Svinje: domače pitane 7.50—8.50, nepitane 6.50—7.50; sremske zaklane 10.50—11.50. Tudi svinje navzlic slabemu dogonu beležijo novo nazado: vanje.

Še bolj so cene padle v **Varaždinu**, kjer se je trgovalo s kravami v medsebojnih kupčijah, ker drugih kupcev ni bilo, po 1.50 Din, junci po 4—5 teže, biki po 3—4 Din, junci po 4—5 Din. Dasiravno so tu zlasti cene krav smešno nizke, vendar so resnične in dokaz kaotičnih razmer na naših živinskih trgih.

Nasprotno pa so v **Mitrovici** na zadnjem sejmu cene živine poskočile ter so pri večini blaga za 1—1.50 Din višje kot zagrebške.

V Ljubljani se navzlic ponovni ponovni pocenitvi še vedno izkazujejo višje cene, ki ne odgovarjajo stvarnim kupčijam, kar moramo posebej poudariti. Cene so v resnici za 50 par do 1 Din nižje kot se je objavilo, kupčija zelo slaba ter je komaj v slabi tretjini dogona prišlo do sklepov. Kupčevalo se je po sledečih cenah: voli I. 6—6.50, II. 5—6, III. 4.50—5; krave debele 4—5, klobasarice 2—3.50; teleta 6—7.50.

Na deželi so cene živine še mnogo nižje.

V inozemstvu je opazati nagibanje navzdol ter notirajo na Dunaju skoraj pri vseh vrstah za 5—10 grošev nižje cene kot pretečeni teden.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI.

dne 5. avgusta 1931.

Govedin za 1 kg: v mesnicah po mestu: I. vrste 14—17 Din, II. 12—14; na trgu: I. 14—17, II. 12—14, III. 8—10, jezika 18, vampov 8—10, pljuč 6—8, jeter 14—17, ledie 18, možganov 8—17, loja 6—8 Din.

Teletina za 1 kg: I. 16 Din, II. 12, jeter 25, pljuč 16 Din.

Svinjina za 1 kg: I. 20—22 Din, II. 16 do 18, III. 14—16, pljuč 8—10, jeter 16—18, ledie 25, glave 8, parkljev 4—6, slanine trebušne 12—13, slanine ribe in sala 14—15, slanine mešane 13—14, slanina na debelo 14, masti 16—18, šunke (gobjati) 24—25, prekajenega mesa I. 24—25, II. 18—20, preka-

jenih parkljev 5—7, prekajene glave 8 do 10, jezika 25 Din.

Drobnica za 1 kg: koštrunovega 12—14 dinarjev, jagnjetine 18—20 Din.

Konjsko meso za 1 kg: I. 8 Din, II. 6 Din.

Klobase za 1 kg: krakovskih 32 Din, debrecinskih 32, hrenovk 29—31, safalad 29 do 31, posebnih 32, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 28—30, suhih kranjskih 35, prekajene slanine 16 do 18 Din.

Perutnina: piščanec majhen 10—15 Din, večji 20—30, kokoš 20—35, petelin 20—25,

raca 25—35, domači zajec, manjši 8—12, večji 15—25 Din.

Ribe za 1 kg: karpa 22—28 Din, ščuke 35—40, postrvi 50, klina 20, mreene 15—20, pečenke 12 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2:50 do 3 Din, 1 kg surovega masla 25—28, čajnega masla 36—40, masla 30—36, bohinskega sira 24, sirčka 7—8, eno jajce 0:50—1 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16—22 Din, novega vina 14—16, 1 čaša piva 3—4:50, 1 vrček piva 4—4:50, 1 steklenica piva 5:50 do 6 Din.

Kruh za 1 kg: belega 4:50 Din, črnega 4, rženega 4, 1 komad navadnih žemelj 0:50 dinarjev.

Sadje za 1 kg: jabolk 4—8 Din, hrušk 4—10, ena limona 0:75—1, 1 kg fig 12, mandeljnov 50, orehov 10—12, luščenih orehov 34—36, češpelj 4—8, suhih češpelj 10—12, suhih hrušk 10—12, breskev 16—18, grozdja 8—10, malin 6, 1 liter borovnic 2 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 80—84 Din, Santos 52—54, Rio 36—40, pražene kave I, 90—100, II, 80—90, III, 66 do 70, IV, 56—60, kristalnega belega sladkorja 12:75, sladkorja v kockah 14:25, kavne primesi 18, riža I, 9, II, 7, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4% 4:75, navadnega kisa 4% 3, 1 kg soli morske debele 2:50, drobne 2:75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III, vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 40, 1 liter pe-

troleja 7:50, 1 kg testenin I, 10, II, 9, pralnega luga 3:75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki za 1 kg: moke št. »0« na debelo 3:50—3:75 Din, na drobno 4 Din, št. »2« na debelo 3:25—3:55, na drobno 3:75, št. »4« na debelo 2:70—2:90, na drobno 3:50, št. »6« na debelo 2:25—2:80, na drobno 3:25, kaše 5—6, ješprenja 5—6, ješprenjeka 8 do 10, otrobov 1:50—2, koruzne moke 4—4:50, pšeničnega zdroba 5, ajdove moke I, 6—7, II, 5, ržene moke 3:50 Din.

Zito za 100 kg: pšenice 210—220 Din, rži 200—210, ječmena 190—200, ovsaa 210—230, prosa 190—200, koruze 155—160, ajde 240 do 255, fižola ribničana 275, prepeliharja 225, 1 kg graha 8—10, leče 10—14 Din.

Kurivo: 50 kg premoga 30 Din, 1 tona premoga 460, kub, m trdih drv 100—145, mehkih drv 70 Din.

Krma za 100 kg: sladkega sena 75 Din, pol sladkega sena 60—70, kislega sena 50 do 55, slame 50 Din.

Zelenjava in gobe za 1 kg: solate 2—4 dinarje, zgodnjega zelja 2:50, kislega zelja 5, ohrovtu 2:50, karfijol 3—10, kolerab 1:50—2, špinače 3—4, pardižnikov 4—5, kumar 0:75 do 1, 100 kumaric za vkisavanje 8—10, 1 kg buč 0:75—1, graha v stročju 2—4, luščene graha 6, fižola v stročju 2—4, 1 l fižola luščene 3, 1 kg čebule 2—3, česna 10—12, krompirja novega 1—1:25, repe 1, kisle repe 4, korenja 3—4, peteršilja 3—4, zelenjave za juho 3—4, zelene paprike 8, malancane 8 Din.

Lesno tržišče.

Povpraševanje za naš les v inozemstvu.

Pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu so sledeča povpraševanja za naš les:

gradbeni les: Aleksandrija — Port Said — 12.004, Jaffa — Tel Aviv — 12.005, Citiglio (Italija) — 12.982, Buenos Aires — 13.949, East Windsor Ant. Canada — 11.991;

železniški pragovi: Tel Aviv-Jaffa — 12.003, Aleksandrija — 12.004;

13.379;

držaji za metle: Boudry (Franc.) — 13.813;

uognjeno pohištvo: New York — 12.605;

lesna volna: London — 12.609.

Zavod daje pod navedenimi številkami brezplačna pismena pojasnila interesentom. Po možnosti pa naj naši trgovci pošlejo za svoje blago »Zavodu« že fiksne ponudbe z navedbo vrste, množine, cene, dobavnega roka in plačilnih pogojev.

Ugodnosti za lesno industrijo.

Za omiljenje lesne krize je bil 4. t. m. v Beogradu podpisan zakon o nekaterih olajšavah lesni industriji, ki izkorišča državne gozdove.

Zakon stopi takoj v veljavo ter dovoljuje med drugim, da se sme spozumno s prizadetimi znižati preliminar za sečnjo 1931 in 1932, pri kratkotrajnih pogodbah pa rok za izsekavo podaljšati.

Teh ugodnosti pa bodo deležna le tista lesna podjetja, ki so svoje obveznosti za leta 1928—1929 izvršila.

Ljubljanska lesna borza.

Teden na naši lesni borzi je minil brez vsakih sklepov, pa tudi brez povpraševanj.

Upravičeno se povprašuje lesni trgovec, kje so vzroki, da izgublja toliko obetajoča ljubljanska lesna borza ves svoj pomen??

POLLETNA BILANCA LESNEGA IZVOZA.

Izvoz lesa se tudi v juliju ni izboljšal ter kaže v primerjavi s prejšnjimi meseci tekočega leta nekako izenačeno stanje, dočim je močno nazadovao nasproti lanskemu, že tako slabemu letu.

Porazdeljeno po posameznih mesecih je znašala vrednost letošnjega lesnega izvoza sledeče vsote v milijonih dinarjev.

	Gradb. les	pra-govi	drva	lesni izd.	skupaj
januar	61.4	10.2	8.—	2.5	82.1
februar	48.8	9.7	2.4	1.9	62.8
marec	63.9	13.3	2.7	3.7	83.6
april	64.5	12.3	3.1	3.1	83.—
maj	66.1	16.7	4.—	3.1	89.9
junij	71.3	8.4	3.5	4.7	87.9

Močno nazadovanje kaže v juniju izvoz pragov; izvoz gradbenega lesa je sicer nekoliko napredoval, vendar tega ne smemo smatrati kot dokaz kakega trajnega izboljšanja. Skupna vrednost lesnega izvoza pa se z izjemo februarja, ko je bil izvoz najslabši, drži na približno enaki višini.

NOVE TARIFE SKUPNEGA PROMETNEGA DAVKA PRI LESU.

Zadnjič smo objavili nove določbe glede plačevanja prometnega davka na drva. Danes pa priobčujemo še sledeče izpremembe, ki so bile javljene v »Službenih Novinah«:

Drva. Notranjem prometu podlega promet z drvimi 1% splošnemu prometnemu davku. Pri uvozu se pobira 1.7% skupni davek za izenačenje.

Tesan les. Skupni davek za notranji promet znaša 1.2%. Gozdne uprave so dolžne mesečno prijavljati izvoz tesanega lesa iz gozda davčni upravi na koje področju se nahaja podjetje. Prijava mora vsebovati: naslov podjetja, vrsto izvoznega lesa, količino in namembni kraj. Obrtniška predelava lesa, kupljenega neposredno od proizvoznika podlega 1% splošnemu davku na poslovni promet kolarji, sodarji, strugarji itd.). Davek na tesan les se plačuje po prodajni ceni in se ne pobira več obenem z banovinsko takso na sečno gozdov vred, ampak tako, kakor za ostale predmete, zave-

Dočim se ob vzporeditvi junijskega lesnega izvoza s prejšnjimi meseci ne kaže kako nazadovanje, je tembolj žalostna primerjava letošnjega celokupnega polletnega izvoza z lanskim prvim polletjem, ki kaže sledeče vrednosti v milijonih dinarjev:

	1930	1931
gradbeni les	685.6	359.7
drva	26.9	15.—
pragovi	82.7	74.9
lesni izdelki	43.—	20.9
skupaj	838.2	470.5

Že lansko leto je izvoz lesa globoko padel, da se je že tedaj označal položaj naše lesne trgovine kot obupen. Letos pa je skupna vrednost lesnega izvoza padla v prvem polletju zopet za 367.7 milijona dinarjev ali za 44%.

Najtežje nazadovanje kaže glavna lesna izvozna vrsta, namreč gradbeni les, čigar vrednost polletnega izvoza je padla za 325.9 milijona dinarjev ali skoraj za polovico.

zane skupnemu davku pri davčni upravi.

Vinogradiško kolje. Skupni davek ostane neizpremenjen, le ne pobira se več obenem z banovinsko takso na sečno gozdov vred, ampak se plačuje pri davčni upravi po prodajni ceni.

Les za sodarje in kolarje. Skupni davek se v novi tarifi ni izpremenil, uvedle so se le prijave in isti način pobiranja, kakor pri tesanem lesu. Izprememba obstoji v tem, da je bil v dosedanjem davku obsežen v vsakem primeru tudi promet predelovalca do potrošnika in je bila obrtniška predelava brezpogojno oproščena davka, po novi tarifi pa podlega obrtniška predelava lesa, kupljenega neposredno od proizvoznika 1% splošnemu davku na poslovni promet.

Les, razrezan na žagi. Glede tega lesa se tarifa ni izpremenila. Vsled tega je industrijsko izdelovanje pohištva še nadalje zavezano 1% dodatnemu davku, dočim so pohištveni mizarji, to je obrtniki še nadalje oproščeni dodatnega davka.

Nove tarife davka na poslovni promet.

V zadnji številki smo javili nekatere spremembe zakona o skupnem davku na poslovni promet. »Službene novice« z dne 30. julija prinašajo obširno izpremembo tarif, iz katerih naj objavimo le najvažnejše.

Zito in moka: Po prejšnji tarifi se je plačeval prometni davek samo od moke (2·2%), dočim je bilo žito v notranjem prometu prosto. Nova tarifa pa zopet uvaja 1% davek od pšenice in ječmena. Tarifna postavka na moko pa je odslej določena na 2% od prodajne cene. Odpravljen pa je davek na močnate izdelke ter so peki in sladščičarji ter izdelovalci testenin odslej prosti plačevanja 0·5% oziroma 1% prometnega davka.

Mlini, ki meljejo tuje blago proti plačilu (odškodnini), plačajo od kg po 2 pari od izdelkov iz žita in po 1 paro za koruz. moko. Pri trgovskih mlinih pa znaša za žitno moko prometni davek 3 pare, za koruzno moko pa 1·5 pare od kg.

Poljski pridelki in kolonijalno blago: Znižan je skupni davek na zmleto papriko od 2·4% na 1·8% (pri uvozu od 3·5 na 2·9%).

Za kakao je tarifa povišana pri sirovem kakao od 1·2% na 3·5%, pri praženem pa od 2% na 3·5%. Vendar pa je v tem zapopaden tudi davek za nadaljne predelovanje kakava, tedaj je čokolada prometnega davka prosta.

Na živino ostane v veljavi stara tarifa (1·5%), a je v tem zapopaden tudi ves nadaljni promet z mesom, slanino, lojem, mastjo, kožami, parklji, rogovi, ščetinami, črevi i. t. d.

Oljnatih plodovi so davka prosti, ker je ta zapopaden že v tarifi za olje.

Ribja mast: Uvozna tarifa je znižana od 2·3% na 1%.

Les: Spremembo glede plačevanja tega davka pri drvih smo že zadnjič objavili. Ostale določbe pa prinašamo v rubriki »Lesno tržišče«.

Pri kemičnih industrijskih ter rudarskih izdelkih je določenih več novih tarif, katerih najvažnejše pričujemo: škrob, škrobova guma in apreturška masa 1·2%; špirit za kis

3·4% (pri uvozu 5%); šampanjec in slična vina 4% (pri uvozu 8%); pivo pri uvozu 3%; sadne in rastlinske konzerve 2·7% (pri uvozu 3·8%); zmleta kreda 3% (pri uvozu 5%); cement 1·4% (pri uvozu 2·4%); premog in briketi 1·1%; čilski soliter od uvoza 1%; apneni dušik v notranjem prometu 1%; vreče v domačem prometu 1·5% voščeno blago izvzemši vreče 2·3%; črnilo in maže za obutev in kovine pri uvozu 3%; tanin v notranjem prometu 1%; laki, firneži, smole v notranjem prometu 2%; zvišana je močno postavka za eterična olja in sicer z alkoholom na 5% (pri uvozu 8%); brez alkohola pa na 5% (pri uvozu 10%); tarifa za parfumerijo v domačem prometu je ukinjena, ker je zapopadena pri eteričnih oljih.

Pri tekstilnem blagu se kupni davek na rastlinska vlakna, ovčjo volno in kokane sviloprejk ukine, ker je obsežen v skupnem davku na tekstilne izdelke (doslej je ta davek znašal 1·5%). Zato pa se uvaja v notranjem prometu na novo skupni davek od 1·4% na vato. Zaradi skupnega davka na bombaž pa se zviša skupni davek na bombažno prejo enožično ali dvožično od 1·2 (1·2) na 2·5 (3%)^{0/0}, za industrijsko porabo od 1·2 (1·2) na 1·1 (1·4%)^{0/0} in na bombažno predivo za prodajo na drobno od 1·2 (1·2) na 2·5 (3%)^{0/0}. Postavka za gladke bombažne tkanine se zviša od 1·5 (3·1) na 2·5 (3·3%)^{0/0}. Če tvornica sama ne izdeluje prediva, tedaj plača na tkanine samo davčni dodatek od 1·7%. Prav tako se poviša postavka za žamet in pliš ter tulj od 1·5 (3·1) na 2·5 (3·3) za pletenine in prepletene blago, čipke, vrvi, konopce in ostale bombažne tkanine od 1·5 (3·1) na 2·3 (3·1), na tkanine, bombažne trakove in pozamterijo pa na 2·5 (3·3).

Skupni davek na usnje se poviša od 2 (5) na 3 (5·5%)^{0/0}, dočim se uvozna postavka za pnevmatiko zniža od 4 na 2·5%^{0/0}, uvozna postavka za pisemski papir od 8 na 5%, za poslovne knjige od 5 na 4% za zemljepisne karte in slike od 8 na 5% in na knjige in revije od 5 na 4%.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

*pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,
zato jim ponudite*

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode**

**Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**